

TAKASBANK

SN. GENEL MÜDÜR VE SERMAYE PİYASALARI YÖNETİCİLERİNİN DİKKATİNE,

İstanbul, 27.11.2000

Genel Mektup: 273
(Hukuk İşleri Müdürlüğü)

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

Konu: Müşteriler ile imzalanacak “kredili menkul kıymet çerçeve sözleşmesi”nde yer alması gereken hususlar hk.

Aracı Kuruluşların yaptıkları kredili işlemler nedeni ile Takasbank nezdinde rehinli hesapta bulunan hisse senetleri üzerinde İcra ve İflas Kanununun 89/1 maddesi ve 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79. maddesi gereği üçüncü şahısların alacakları için haciz tatbiki sonucu karşılaşılabilecek sorunlar nedeni ile aşağıdaki hususlara dikkat çekmek gereği görülmüştür.

Bilindiği üzere, Müşteri İsmine Saklama ile birlikte geliştirilen sistemde, aracı kuruluş müşterilerine ait hisse senedi bakiyelerinin niteliğine göre ayrı ayrı alt hesap tiplerinde takip edilmesini gerektiren bir yapı kurulmuştur. Kredili menkul kıymet işlemlerinde, kredi teminatını oluşturan hisse senetleri 34 no’lu “teminat (öz kaynak) hesabı”nda, müşterilerin aracı kuruluştan kullandıkları kredi ile almış oldukları hisse senetleri ise 35 no’lu “kredili alınan kıymetler hesabı”nda izlenmektedir. (Alt hesap tiplerinin özellikleri 272 sayılı Genel Mektup’ta ayrıntılı olarak açıklanmıştır.) Bu hesaplar üzerine, İİK 89/1 veya 6183 sayılı AATUHK hükümlerine göre haciz ihbarnamesi tebliğ edildiğinde Bankamız tarafından haciz uygulanmakta ancak mahcuz kıymetler üzerinde aracı kurumun rehin hakkı olduğu da hacze karar veren mercilere bildirilmektedir. Bu noktada, aracı kuruluşların mahcuz kıymetler üzerinde rehin hakkı olduğunu haciz kararı veren merciler nezdinde istihkak usulü çerçevesinde ispat etmesi gerekmektedir.

Menkul rehni kanunen muayyen istisnalar haricinde ancak teslimi meşrut şekilde gerçekleşebilir. (Madeni Kanun madde-853) Bu hususta rehin verenle rehin alanın anlaşmış olması gerekir. Tarafların anlaşması ile zilyedliğin mutemet bir üçüncü şahsa nakledilmesi tarzı ile de “teslim şartlı rehin” tesisi mümkündür. Bu durumda üçüncü şahıs, malik karşısında fer’i zilyed (malik

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

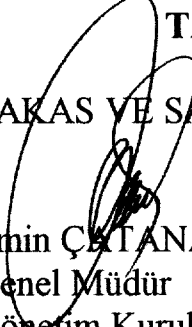
sıfatı olmayan zilyed), rehinli alacaklı karşısında da başkası için zilyed durumundadır. Bankamız, belirtilen çerçevede rehinli menkulü muhafaza eden üçüncü şahıs durumundadır. Aracı kuruluşa rehnedilen senetleri aracı kuruluş nam ve hesabına muhafaza etmekte ve aracı kuruluş nam ve hesabına zilyed olmaktadır.

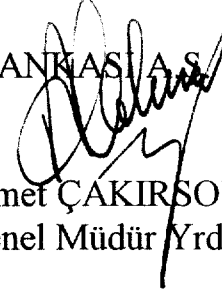
Rehin hakkı aynı ve mutlak bir hak olup alacaklıya alacağını imtiyazlı olarak talep hakkı verir. Ancak bunu sağlayabilmek için rehinin usulüne uygun tesisi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, aracı kuruluşların kredili işlemlerinde müşterileri ile imzalayacakları sözleşmelerde, SPKr'nun Seri V No: 18 sayılı Tebliği'ni gözönünde tutarak kredinin geri ödenmesinin şart, zaman ve yöntemi, bu zaman zarfında senetlerin rehnedileceği (rehin sözleşmesi niteliğinde), rehinli senetlerin Bankamızda saklanacağı, Bankamızda rehinli olduklarını gösteren hesaplardaki senetlerin aracı kuruluş tarafından aksi bildirilinceye kadar rehinli oldukları, ödememe gibi hususların çok açık şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İMKB
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

 Emin ÇETANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

 Ahmet ÇAKIRSOY
Genel Müdür Yrd.

h-